

szeg és kiadó hivatal
 MO FFY-ház a város-
 szával szemben

HIRDETME NYEK.

Állásajánlások és a kiadás körüli panaszok
 valamint a nap sz. lemeztől és a
 minden közleménye: ide intézendők

Állásajánlások csak ismert kezektől
 fogadjatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.
 A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Éves ábrában...
 Hirdetési díj:
 Öt-hatszázpétvenzár egyezri baigtafásáért 5 kr
 Helyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
 Nyitdíj: 1 hatszázpétvenzár 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Kedd december 1.

233. szám

Tisza Kálmán jubileuma.

Magas, fényes ünnep volt az, mely Tisza Kálmán jubileuma alkalmából két napon át tartott a fővárosban. Lapunk szűk tere, fájdalom nem enged, hogy az ünnepélyességek részletes ismertetését közöljük, s hiú képét nyújtjuk a történeteknek, vagy egyenként bemutassuk azon magas röptű ékeken hangzó szónoklatokat és üdvözítő beszédeket, melyek a két napon a Tisza Kálmán díszítésére elhangzottak.

Tegnap táviratunk röviden tudatta már a történeteket, most azon fényes beszédet mutatjuk be, melyet a parlament és főrendiház küldöttségének szónoka báró Vay Miklós koronaőr mondott, s Tisza Kálmán miniszterelnöknek arra adott válaszát.

A Vay beszéde így hangzik:

Nagy méltóságú miniszterelnök ur! Mind köz-, mind magánéletünkben — hogy úgy szóljunk — bizonyos lelki szükség néha, hogy az előttünk lefolyt idő jelentősebb pontjainál megállapodva, visszatérünk elmult éveink sorára, új erőt és tüszóságot meríteni a kiállított küzdelmek szemléléséből, s új reményt jövőre az általunk kivívott eredményekből.

Teljes tíz éve mult a közelebbi napokban annak, hogy alkotmányos hazánk kormányának kezelését kezébe vette Nagyméltóságod. Tíz év óta államférfi bölcseséggel, soha nem ingadozó kitartással sőt önmegtartózással irányozta és vezérelte előre sokat hányatott nemzetünk hajóját.

Kedvét találja az isteni gondviselés az időnek ezen állandóságában és mi, itt ez ünnepi körben és ezennel az egész hazai területén azon ezerek meg ezerek, akik nagyméltóságod nyomában szívesen munkálkodunk a hazájának előmozdításán, örömmel neppé akartuk tenni szívünkben és külső jelekben is öme nevezetes év tízed fordulóját! Ime összesereglettünk tehát a szabadelvű haladás hívei, összeintéztük tiszteletünk, nagyrabecsülésünk és ragaszkodásunk adóját országvilág színe előtt leróni Nagyméltóságod iránt, a tíz év küzdelmei s eredményeiért (Elélek éljenzés.) Engem ért az a megtiszteltetés kitüntetés, hogy tolmácsa legyek e körben a szíveket átható közérzeletnek!

En ki immár egy hosszú élet véghatárán saját érzelmeimet is csak remegve tolmácsolhatom! Vagy talán bátorító jogezimem lett az, hogy én vagyok a parlamentnek, ennek eshetőségével magamra nézve rég le számolt legidősebb tagja, ki tehát a félreértés minden veszélye s így tartózkodás nélkül leheték főrendiházunkban tíz év előtt már az első, ki meleg szavakkal üdvözöltém azon szerintem üdvösnök mutatkozott párt egyesülést, mely a megváltozott viszonyok követelményeként alkalmul szolgálta Nagyméltóságod elnöksége alatt az egyesült erőt új kormány megalakulására!

Azonban, bármi okból történt legyen is erőmet tulszárnyaló megbízatásom, annak elfogadását kötelességemnek tartottam. (Elélek éljenzés.)

Bizonyára nem csekély küzdelmek időszak volt az a tíz év, melyre most már mintegy utánnak elterülő vidékre, nyugodtan tekintünk vissza. Nem egyszer gördítettek akadályt hazafiai törekvésünk elé úgy a kül-, mint a belviszonyok, a különben tisztretremeltó ellenkező maggyőzések, s olykor maguk az telemi csapások is. Es az elfogulatlan itélő előtt mindent össze véve az eredmény még is az, hogy isten segítségével Nagyméltóságod bölcsvezérlése alatt nem hanyatlott hátra nemzetünk, sőt önbizalommal és csüggedetlenül törekszik magasra szelja fel: elfoglalni Európa mivelt állami közt azt a jelentékeny helyet, melyre egy történeti múltjánál, mint a benne rejő öröknél fogva hivatva van. (Elélek helyeslés.)

Sem hozzám, sem ez ünnepélyes alkalomhoz nem volna illő, hogy jubilaris örömeinket az öndicsőítés mulandó sugaraival igyekezzem emelni. (Ugy van! Tetszés.) Vajjon aki higgadtan és igazán nyitott szemmel behatóan vizsgálódik széles e hazában: talál-e méltó okot arra, hogy kétségbeeséssel

határos aggodalmat hirdessen a közhelyzet felett? — Nincsen-e ébren a közélet tevékenysége, nincsen-e az itt-ott mutatkozó árnyék mellett más oldalról elegendően mérőseglő tény, a gyöngöség mellett öbuzalmas munkaerő?

Ott vannak előttünk Nagyméltóságodnak tíz évi koránnyzatának ékesen szóló tanúbizonyságai; törvényeink, a késő világnak is hirdetődők, hogy lelkiismeretesen iparkodunk gondoskodni a pogárok szellemi és anyagi érdekeinek előmozdításáról, — hogy a viszonyok által követelt súlyos adók mellett igyekeztünk módot találni azok elvételésének könnyítésére; — hogy a közigazgatás- és törvénykezés, a magassabb tanítás és népnvelőügyét szívnön viseltük, — hogy anyagi előhaladásunk feltételeit szaporítottuk, — hogy a főrendiház újabb szervezésével egy lépést tettünk a parlamenti reform felé — s nem bennünk kesesendő a hiba azért, hogy a lefolyt idő alatt eszményeinket egész teljességökben meg nem valósíthattuk.

Es közállapotunkat vizsgálva, ki vonhatná el figyelmét ama lebilincselő jelenségtől is, melynek kapui csak a közelebbi napokban zártokat be előttünk? Az országos kiállítás valóban jelentőséggel teljes, szerencsés esemény volt a mi közéletünkben. Meggyőző és hódító bizonyítása annak, hogy az utóbbi 10 év alatt csakugyan nem törpült el s nem maradt hátra a nemzet tevékeny ereje. Mint — egy arcképünket jó színben mutató tükrő, újabbban reánk fordította az európai művelt világ figyelmét, felkeltette irántunk a rokonszenvét és bizodalmat, melyeknek értéke számokban ki nem fejezhető: emelte és szírdította önézetünket, mely a előhaladás legnemesebb rugója.

Be kell vallanunk s ez ünnepélyes alkalommal örömet és teljes meggyőződésből be is valljuk, hogy a 10 év sikerében az érdem orozslánrésze Nagyméltóságodat illeti. (Hosszas éljenzés.) Hiszen maga volt öntu, datos kezdeményezője és diadalra segítő vezére, majdnem mindazon fontosabb politikai actióknak, melyek amaz időszakban a hazájárára érvényre jutottak. (Elélek éljenzés.)

A szándék tisztasága, az önzéstől ment hazaszeretet és mély meggyőződés kölesőzött oly bámulatos rendíthetlen erőt és szívósságitartást Nagyméltóságod működéséhez! Csak a hazához való ragaszkodás lehetett az, a mi idegít, mint izzó vasat a tűz, megacézolozta s képpesé tévé léktét arra, hogy oly sok nehéz és olytonos küzdelmet, ingadozás nélkül kiálljon, — hogy mint szirt a hullámok verést nyugodtan és elkéséredett viszonzás nélkül túrja a méltatlan bánás azon nyilat is, mely feléje éveken át, melyek melyen vagy ulva lövöldöztek. (Hosszas éljenzés.)

Az ily lelkierő bármint mondjunk, kell hogy tiszteletet ébreszsen, még azoknál is, akik a nyilvános köztéren velünk szemben állanak, — a rokonszenvet s ragaszkodást pedig tetemesen fokozza azoknál, a kik velünk egyértelműek.

A szabadelvű párt tagjai, az általok helyeselt irányban, mindig öntudatosan, nyugodt lelkiismerettel és teljes odaadással segítettek Nagyméltóságod törekvéseit. Ezen segélyt és törekvéseket évről-évre lehetővé tette sőt szentesítette a választó polgárok többségének bizodalma, mely veszületett józan érzékkel meg tudta ítélni, hogy nálunk hazafias buzgóssággal eltölt szíveket könnyen és nagy számmal találhatni; de arra, hogy a buzgalom jó irányban vezetessék, arra oly államférfi bölcsesség kívántatik, a mely egy emberben ritkán található, és a melylyel éppen Nagyméltóságodat ajándékozta meg az isteni gondviselés.

Azonban az elismerés mellett, melyet a miniszterelnök ur iránt tíz évi szerencsés kormányzata alkalmából tolmácsolunk, van egy mi e pillanatban különösen jól e s, sőt felemelő érzéssel árasztja el szíveinket: annak meggondolása t. i. hogy ez ünnepély nemcsak Nagyméltóságod, hanem általában a magyar parlamentarizmusnak, hogy u y mondjuk — a népképviseleti rendszer honuukban lett megtestesülésének méltó ünnepe. (Ugy van! Elélek helyeslés.)

Ez ad ünnepélyünknek, a mi tisztelgő érzelmeink korlátján túl terjedő országos fontosságot, — Mert csakugyan világos tanúbizonysága a nemzet parlamentarizmus iránti erős érdekeknek és bölcs magatartásának az a körülmény, hogy egy hazafias tevékeny

kormány, hogy egy, eme kormányt támogató tekintélyes párt tíz éven keresztül fennállhatott és szilárd összetartással működhetett az általa üdvösnök ismert irányban.

A parlamentarizmus megértése, sőt nyilvános megtagadása volna e tény ellenében azt állítani, hogy nálunk akármely kormány is bármilyen huzamosan fenttarthatja magát, csak akarnia kell. Ok nélkül kárhozható nélet volna ez, mind arra, ki kormányoz, mind a nemzetre, mely kormányoztatik. — Mert bármint beszéljünk, mindenütt is ugyan de különösen nálunk a mi sajátosság viszonyainak között, a csendes, biztos előhaladás és megszilárdulás érdekében öhajlandó az, hogy kormány lába alatt ne legyen oly ingadozó a talaj, a melyet a pártulánázások szeszélye egyik napról a másikra bizonytalaná tesz. (Elélek helyeslés.)

Szomorú, visszariasztó példát mutatnak e részben némely országosokkák, melyeknek kezében változatos játékszerű tünik fel a parlamentarizmus kormányforma, — hátrányos példát, a nagyobb államok is, hol a nyugodt állandó fejlődésre zavartolag hat a gyakori kormányváltás.

Ez a tíz év megmutatta, hogy az östörzőnkünkbe oltott idegen gay csakugyan megfagyott, — hogy elég eszély s elég erély van bennünk, a megújult formák között is életet adni azon elvnek, melyet régi alkotmányunk eme pái szóval fejezett ki: „Nihil de nobis, sine nobis!“ Semmit rólunk, nélkülünk!

Es a méltányos igazság, e téren is Nagyméltóságod felé nyújtja első sorban az elismerés koszoruját, — aki nem engedte annak idejében, hogy széthulljon az „áldott léve“ s mély meggyőződésen alapuló szilárd ságyával és bölcseségével magához birta csatolni a sikert és bizodalmat. (Ugy van! Elélek helyeslés.)

Amde a mult immár a történeté, a jövő pedig az isten kezében van s a mi munkáságunkra vár. Legjobb törekvésünk dacára is sok még előttünk a sürgős teendő. Meg erősíteni s kiterjeszteni alkotmányos létünk biztositékait; emelni s tovább fejleszteni hazánk közgazdasági s kulturális állapotát — a visszaesés s rohamos elcsúszás közötti óvatossággal, de egyszerűsággal bátor elhatározottsággal rendezni még mindig súlyos pártviszonyainkat, — tapintatosan elhárítani a teljes jogegyenlőségnek egy más téren még felőlt akadályait! — államédekkünknek megfelelőleg javítgatni közigazgatásunk gépezeteit: egyszerűvel; odahatni, hogy mindinkább érezze népünk, miként a szabadság, habár súlyos áldozatokot kíván is, de az áldozatokért minden lépten-nyomon áldásaiban részesít. Mindez bizonnal csak oly élénken vagy még élénkebben visszhangzik Nagyméltóságod lekében, mint a miénkben s e visszhangra nem is felelhetünk egyébbel, mint azon biztositás öszinte nyilvánításával, hogy eme hazafias ezélok felé irányuló törekvésében Nagyméltóságodat teljes erőnköl, egész odaadással segélleni és követni fogjuk. (Ugy van! Elélek helyeslés.) Jól tudjuk ugyan, hogy annak emléke, amit Nagyméltóságod, a nemzet érdekében előmozdítása végett hosszú évek során át eszelekedett „dore peremius“: azouban hazafiai buzgósságunk ösztonze bennünket, hogy tíz évi kormányzata emlékét e részben is örökítsük, a késő utódok előtt is látható jelöljünk annak, hogy a valódi érdemek előtt korunkban sem hunyta be szemét az elismerés.

Atnyújtjuk tehát Nagyméltóságodnak s kérjük fogadja kegyesen ezt az arany emléket, gyöngyéd emlékezetétől sikeresen eltöltött kormányelnökségére. (Visontai Kovách László átadja az arany-éremet gr. Zichy-Ferenecz fozsztatónak, ki azt a miniszterelnöknek átnyújtja.) Csak halványan sugárzó képűsége az ama kincsnek, melyet nagyméltóságod részére a hála és szeretet mindnyájunk szíve mélyén rejteget s mely ott, miként az arany földbe temetve sem fogja a rozsdá, folyvást tisztán és sértetlen marad. (Elélek tetzés.)

Eremnél és emberi hálánál és a világ minden kintitetésénél drágább és jutalmazhatóbb kincset bír Nagyméltóságod saját lelkiismeretében, melynek senki által nem halható és elnem némíthető megnyugtató szava a világ bármely magasztaló vagy kárhozható zajában egyformán boldogít.

Fogadja Nagyméltóságod legöszintébb szerencse kívánatunk s mély tisztelettel párosult hálánk és elismerésünk nyilvánítását:

s végül gyengéd emlékül még e néhány műlapot, mint szíve mélyébe rejő korábbi kedves élelményei színhelyeinek ábrákban is történt megörökítését.

Tartsa meg az ég, testi lelki erejét, kedvét és buzgósságát sokáig a király s hazza hűséges szolgálatára, — melyben mindnyájunkat maga körül csoportosulva szemlélend.

(Visontai Kovách László bemutatja a miniszterelnök előtt álló asztalon elhelyezett díszes albumot.)

Ha pedig majd egykor nagyfontosságú fényes szereplése után csakugyan legördül a függöny s a közpálya küzdelméről nyugalomra hívogatják a geszti magány lombjái: találjon azok alatt boldogító pihenést szerető családjá, gyermekei és unokái körében. Es ha onnan, mint a révpátra jutott kormányos a tengerre, visszatérünk olykor változatos multjára: töltse el szívet az a felemelő édes érzélem, hogy lelkiismeretes kitaró küzdelmi nem estek hiába, mert ezemelő előtt szeretet hazánk mindinkább virágozik és boldogul. — (Hosszantartó telkes éljenzés.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Tisztelt uraim! Es ha szabad azzal hízelenem magamnak, barátaim! Nem tagadtam és nincs alszerénykedés benne, ha azt mondom hogy megszégyenülve állok itt előttetek mest éreznem kell esekélyiséget a kitüntetés nagyságához képest, melyben részesítetek De azt sem tagadom, — mert ami emberi dolog, nem akarom magamtól elutasítani — hogy miudamelléti is jól esik lelkeimnek nem az elhangzott barátságosan tuizott dícséret, de azon rokonszeny, mely azt sugalta (Eljenzés.)

Mert mi lenne és mi lehetne, a mi a közpálya emberét bücsülétes buzgó törekvéseiért, — mert ennyit igénylek magamnak — megjutalmazhatná, ha nem a jók és nemesekek rokonszenve és elismerése. (Tetszés.) Es talán a ti nézetetekkel is találkozem, ha azt mondom, hogy azon hatást, melyet a mai ünnepély reám tett, még növeli az, akit rokonszenyvetek kifejezőjéül választottatok. Ott volt ő a nemzeti ébredésnél, mint serdülő ifjú Részert vett az előretört munkában. Midőn viharok jöttek, a viharból is bőven kivette részét. Midőn ismét megnyitlak a tevékenység utjai, újra ott látjuk őt a legelső között. (Eljenzés.)

Ha oly férfiak nevében a minöket benetek tisztelek és tisztel a hazá, oly férfiu nyilatkozik, kit tapasztalatait képesítének a bíralatra, kit helyzete fölüllemel minden gyanusításon, mintha bár eshat hízági melékérdéke is lehetne: lehetetlen, hogy ez jól ne essék lelkeimnek; lehetetlen, hogy ebben pályám legnagyobb, legdicsőbb jutalmát ne szemléljem. (Elélek éljenzés.)

T-barátunk, szónokotok beszélt: z el t eredményekről, ehhez csatolva a jövő iránti bizalmat.

Ebben a pontban, habár tulságos részt tulajdonított is nekem minden agály nélkül elismerem a mondottak valódiságát. Mert miként ő is jelezte, de miként én sokkal inkább érzem: annak, a mi történt, érdeme a ti érdemeket, kik támogattatok, s utolsó sorban a nemzet többségének érdeme, mely e támogatást lehetővé tette. (Eljenzés.) Es én részemről egész nyugodtsággal is tekintek a jövő elébe: mert látom a politikai élet tapasztaltjai mellett az újabb nemzedék tagjait, kik azt hiszem, mindig fenn fogják tartani, azon szabadelvű párti zászlót, melynek jelszava nem a rohamos de melynek jelszava a tokonként, a körülményeknek megfelelő haladás; (Elélek tetszés.) a melynek jelszava nem az, hogy bevett nagymondások után induljon; de hogy ha kell, a szabadság érdekében ezen nagy jelszavakkal is ellentétbe helyezze magát. (Zajos helyeslés.)

Azon körülmény, melyre a t. barátunk rámutatott hogy alkotmányos, főleg parlamenti rendszer mellett ritkán érhetne el valaki, hogy tíz évig álljon hazája kormányosa élén, sokszor gondolkozóra ejtett engemet is. Igyekeztem kitalálni, mi lehet annak oka, hogy éppen engemet ért ezen ritka szerencse, és azt hiszem, hogy minden álszerénység, minden önhittség nélkül elmondhatom, hogy miben vélem én feltalálhatni ezen okot?

A nemzetnek olykor szüksége van egy minden számíttást félretevő, nagymérvű, általános lelkesedésre. Ily percekben lánglelkű férfiak vezeték a nemzetet. De az általános

lelkesség perczei, még ha sikerre visznek is, rövidke; rövid lehet tehát a vezérek szereplése.

Vannak idők, midőn az akár fáradság akár kényszerkörülmények miatt tevékenységéről lezörített nemzet megnyilvánva látván maga előtt a tevékenységi tért, rohamosan, néha mellékkörülmények figyelembe vétele nélkül igyekezik pótolni a mulasztást. Ezen korszakoknak is nagytehetségű jel s férfiakra van szükségük. De ezen rohamos munka sem tart soha hosszan egy nemzet életében. Részint belefárad a nemzet és a rohamos haladás teremt mellékhatásokat, melyek egy idő múlva éreztetik magukat. Ezen korszak vezérei is tehát tulhosszu ideig alig maradhatnak a nemzet élén.

De van azután egy korszak, midőn a különben életerővel bíró és élni akaró nemzet éri azt, hogy feladta a bajokat orvoslani, feladta nem rohamosan haladni, nem szemképrázató dolgokat művelni, de homokszemie homokszemet, téglára téglát hordva felépíteni az állam épületét. (Elénk tetszés és zajos éljenzés.) És én azt hiszem, hogy azon időpontban, midőn királyom és nemzet töbségének bizalma kormányra hívott, egy ily korszak volt hazánkra nemzetünk névére. És épen azért, mert az én nem ragyogó tehetségeim ezen mindennapi folytonos, nem lankadó, nem fényes, de azért jótékony munkára képesítették: ebben lelem én fei kulesát annak, hogy oly régen bírhatom úgy kikályom mint a nemzet töbségének bizalmát. (Hosszan tartó zajos éljenzés és tetszés.)

T. barátom megemlékezett a támadásokról is. Azt mondá hogy a jutalmak legnagyobbika az öntudatban keresendő.

En a támadásokról most nem szólok. Nem csak azért mert tisztá öntudatom paizsán lepatantak azok nyilai, de azért sem mert e mai nap ha maradtak volna sebek, ha maradt volna lelkemben fájdalom, begyógyította volna a sebeket elenyésztette a fájdalmat. Talán megbocsátású is az, hogy ha valaki az öntudat tisztasága, a lelkiismeret nyugodottsága mellett a jók elismerésére is számíthat, annak lelke mélyében örülni, azért hálás lenni tud. (Elénk éljenzés.)

T. barátaim! Mindenekelőtt forró, legmélyebb köszönetemet kell a törvényhozás szabadelvű pártja iránt kifejeznem, mert hiszen ha tehettem valamit, csak azért tehettem, mert bírtam támogatásokat. Hogy nem vagyok talán egészen érdemtelen az irántam tulságosan kifejezett jó indulatra és jóakaratra, talán mondhatnám, elismerésre, azzal kívánom tanusítani, hogy ünnepélyesen fogadom előttem, hogy valaminth soha egy percig meg nem tántorítottak a megtámadások, valaminth soha el nem vették működési kedvemet s le nem hűtötték hazaszeretemet, úgy a mai nap engem ért tulságos kitüntetés nem fog elbizakodottá tenni; nem fogom azt hisni, hogy oly magasan állok mint a minő magassan a ti baráti nagyjú szemüvegetek engem látni enged. (Zajos éljenzés.)

Tudni fogom, hogy ha valamennyire ki magaslom talán, ez csak azért van, mert ti vállaitokra vettem. (Zajos tetszésnyilatkozatok.) És e napnak abban látom rám néző hatását, hogy szaporította még azon kötelezettségeket, a melyek meghagyják nekem, hogy míg isten erőt és egészséget ad ezen a helyen, vagy másutt, de ernyedetlenül szol-

gáljam hazám szent ügyét. (Hosszantartó élénk éljenzés.)

Köszönettel fogadom a nekem nyújtott nagybecsű emlékeket is és ha nem viszem el azokat magammal síromba, ezt csak azért teszem, hogy mint a mai napnak fenmaradó kézzel fogható emlékei, emlékeztessék utódaimat is arra, hogy bár a szegény tehetséggel, de igaz buzgalommal folytatott hazafiai működés, megnyeri a jók elismerését. (Elénk éljenzés.)

Az Isten áldása kísérje működésüket. De engedjétek, hogy azt kívánjam; kísérje Isten áldása politikai ellenfeleink működését is. (Tetszés.) Mert csak ha Isten áldása minden működésünkön, remélhető, hogy az ellentétek surlódása és összeütközése nem a gyűlölködés pusztító tüzeit, de az igazság világát fogja árasztani e hazára. (Hosszan tartó zajos éljenzés és lelkesült tetszésnyilatkozatok.)

Fogadjátok még egyszer egyszerűen legforróbb köszönetemet. Szavakban megköszönni meg nem kísérlem, de addig ameddig körötökben működni engedtek, tetteimmel fogom igyokezni meghátálni. (Szűnő nem akaró lelkes éljenzés.)

Az üdvözlők sorában ott találjuk magát az udvart is. Király ő felsége tudvalevőleg a legszívélyesebben gratulált a miniszterelnöknek belügyminiszterre történt kinevezetése tizedik évfordulója alkalmával; vasárnap korán reggel Tisza Kálmán a királytól ő felségétől, és 7 órakor Laxenburgból keltezve Rudolft trónörökösötől vett üdvözlő táviratokat. A trónörökös táviratának magyar szövege következőképen hangzik:

Egész odaadással a hazának szentelt honfiai tevékenysége tizedik évfordulójának ünnepére nóm részéről s magam nevében is legbensőbb üdvözlőnként nyilvánítom. Legszívésebb üdvözléssel — Rudolft.

Rövid idő múlva a Koburg hercegi pártól érkezett egy távirat; üdvözlő táviratok érkeztek még ezeken kívül a következőktől: az osztrák kabinet nevében gr. Taffe miniszterelnöktől, Kálnoky, Bylandt és Kállay közös miniszterektől, gr. Festetics Mária udvarhölgytől, Ferenczy Ida asszonytól és br. Nopcsa főudvarmestertől.

Délben érkeztek még táviratok Mihálovits bíbornok érsektől Zágrábban, Tóth Vilmos elnöktől, Szogyényi osztályfőnöktől Bécsben, Román Miron érsektől Nagyszébenben, Fratricsevics testőrkapitánytól, Gautsch osztrák kultuszminisztertől, valamint még a miniszterelnök számos személyes és politikai barátaitól.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A nevetés psychológiája.

— Irta: Csiky Lajos —
(Folyt. és vége)

A nevetés már erősebb érzelmeket megrázóbb gondolatokat föltételez s általa az ember bizonyos tekintetben passiv szerepre van utalva. Igen, mert néha annyit nevetünk, hogy egészen rosszul esik az. Az orvosi tudomány például foglalkozik egy fájdalmas betegséggel, a nevető görcsével. Ha valami vidám történetet, — egy jól sikerült tréfát, egy kitünő adomát hallunk ép testi és lelki szervezet mellett nevetünk kell azon, mert belegendoljuk magunkat a vidám vagy furcsa körülményekbe, érezzük a helyzet sajátosság voltát és sokszor nevetünk olyan édesen, hogy könnyeink is kiesordulnak. Eszünkbe jut ilyen nevetést látva a költőnek szép mondása:

„Sirt az ég egyik szemével,
„Máskálk nevetet.“ — eszünkbe jut a szép tavaszi reggel, mikor a nap sugara barmatesőppben fürdik, s azt tartjuk, akkor legboldogabb az ember, akkor gondol legkevésbé az élet bujaival, mikor olyan édesen tud nevetni, hogy szeméi könnyek árjában fürödnek.

Az édes nevetés mellett van keserű, gúnys nevetés is, melyek közül az első fáj annak, a kitől ered, a második annak fáj, a kinek az szól. Háborgó érzelmeik tengeréből merül föl a keserű nevetés, míg a gúnysnak rendezes azon gondolat képezi alapját, még pedig minden ok nélkül felülkötött, vagy a gúnysos természetűek s megérdemelten higgadt emberek agyában is: „Istenem, hogy lehet valaki olyan véghetetlenül együgyű!“

A kaczagás erős, teli torokkal való nevetés, mely erősen hullámzó érzelmeke sokszor pedig háborgó gondolatokra vall. A fölött, mert nevetésnek, komikusnak tartunk

kaczagni szoktunk. Az, ami felkorbácsolja bennünk a hullámzó érzelmeik zajgó tengerét, sokszor kitörő kaczagra indít. Beszélni szoktunk a gúnys kaczajról, mikor felháborodott érzelmeink kitörő kifejezését rajzoljuk. Beranger szerint a számozott anyagom „A Pokol szörnyű kaczagással ordít.“ Arany János szerint pedig Sir Patrick Spens nevén a király levelét.

„Az első szót hogy olvasá,
Nagyot, nagyot kaczag,
A másik szót hogy olvasá,
Szemébe köny fakad.“ — Tehát a kaczagással is együtt járha a könyezés, de inkább a fájdalmas könyezés. Olvasunk az örült kaczagásról.

„Jajgatunk majd és én kaczagok,
Mint ok kaczagok a mikor én jajgattam
Hahaha!“

„De mit kaczagok mint a bolond?!”
harsogja borzasztó hangon Petőfi „Örültje.“ Különbön egészen ép testi és lelki szervezet mellett is jóízű kaczagásban tudnak kitörni az élénk kedélyek.

A mosolyt, a nevetést a kaczagást szeretjük látni és hallani, ha tudjuk, hogy tisztforrásokból erednek. A vidám, a derült, a bánatos mosoly, a jó kedvű nevetés, a jóízű kaczagás kellemes hatást gyakorolnak ránk míg a büszke, s a kihívó, a gúnysos mosoly vagy nevetés, vagy épen az örült kaczagás minden idegünket felláztatja, bántólag hat ránk, a mi újra azt bizonyítja, hogy a testi élet a tüneményeinek alapját nem a fölszínben, hanem a lélek mélységében rejtekei közt kell keresnünk.

A mosolygásról, a nevetésről és a kaczagásról, illetőleg ezek alkalmi váltóiról az illetőknek műveltségi fokára is elég biztosan lehet következtetni. A mi fölött egyik ember csak mosolyog, a fölött egy második nevet, egy harmadik kaczag, egy negyedik pedig, még itt be kell hoznunk a kellemetlen szót, röhög. Vevyük föl azt a

Felhívás.

„Kolozsvár városban megalakult az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület.“ — Az egyesület célja a közművelődési körben a hazafiságnak fejlesztése, nemzeti irányú működése által. — E kitűzött cél szent mert főként arról van szó, hogy Erdély 16 megyéje megtartsák Magyarországnak, hogy az egykori Erdély, mely Magyarországnak századokon keresztül védbástyáját képezte a mostani Horvátország sorsára ne jusson.

Arra azonban hogy az egyesület nemes hazafias működését eredménnyel folytathassa, pénz, még pedig nagyon sok pénz kell. — Ezen magyar nemzeti egyesület joggal számíthat arra, hogy felhívásaira az ország magyar érzelmi lakossága nem késik tehetőséghez mérten adományával a haza oltárára áldozatot hozni. Adakozásra városunk lakossága is felhívott. E felhívást a törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk, a midőn a törvényhatóság nevében Debreczen város nevéhez, multjához méltó alapítványt tett, egyttal elhatározta, hogy a lakossági közt a gyűjtést a kebeléből kiküldött városképviselő útján fogja utazánkent és tizedenként, mely gyűjtés f. évi december 1 én veszi kezdetét.

Ugyanazért a városi tanács részéről is hazafias bizalommal kéri fel a város lakossága, hogy az adakozáshoz tehetőségéhez képest járuljon, mert valóban szentebb kötelességet nem teljesíthet valaki s tekintettel a fenforgó viszonyokra, alig is teljesített valaha, mintha a kérdés nagy horderejű ügynek előmozdítása céljából a jelen adakozásával áldozatot hoz.

Előre való tájékoztatásul megjegyezzük, hogy:

- 1.) alapító tag lehet az, ki legkésőbb 5 év alatt történik, addig 5% os kamat fizetendő;
- 2.) rendes tag ki magát 6 évre, évenként 2—2 fnt fizetésére kötelezi vagy a ki ugyanazon időre egyszerre 10 fnttal megváltja a kötelezettséget;
- 3.) pártoló tag, ki aláírásával legalább 3 évre évenkénti 1 fnt fizetésére kötelezi magát;
- 4.) egyszer s mindenkorra is lehet tetszés szerinti összeget adományozni s az erre szolgáló iven aláírás alkalmával fizetendő le a gyűjtést eszközöző bizottsági tag urak kezébe, valamint a tagsági díjak első részlet is fizetheti.

A kötelezettség 1886. évi január 1-től kezdődik.

A megtört befizetések hírlapilag is nyugtáztatnak.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1885. nov. 12-én tartott üléséből.

Bészler Lajos.
t. tanácsnok.

Napi hírek.

— Debreczen az erdélyi magyarsággért. A városi közgyűlés által, kiküldve kellenzen biz. tag, szivőkben — úgy hisszük — eitelve, odaadó szeretettel megbízásuk iránt, ma indul meg, hogy felkeressék és fölkérjék Debreczen város mindig hazafisának bizonyult polgárait az erdélyi magyarság védelmére; bevonnai egy új, nehéz honmentő munkában részvételre, mely ezuttal nem vér,

hanem pénzt köv hazafiságtól. Debreczen nemes polgára, zárná el kapuit a buzgó gyűjtők előtt. — nek szive maradna közönyös a nagy felirant, mely a magyar társadalomra, s el Debreczen lakosaira is várakozik? Ki tudná meg hozzájárulását — a mint erj megengedi az Erdélyi Magyar közművelődési Egyesület munkáját? Erdély magyarsága közé kétszáz év óta, — hogy önállósága elveszett, s a magyarságot terjesztő kapitalizmus ott államvallás lenni megszűnt — egyre oiahosodik. E szonora átalakulás megakadályozására jött létre az erdélyrészi magyar közművelődési egyeslet. Egy tanulságos példa áll a magyar társadalom előtt. Szlavóniából kipusztult a magyarság s ime e tartomány, mely drávántuli kerület név alatt ép oly kiegyesztett részét alkotta a hazának mint pl. Hajdumegye, most tartományi autonómiával bír, s a magyar közigomban Magyar ország társországnak van elismerve. Erdély ilyei ez nem történhetik. A magyar társadalomnak mert csak ő teheti mes, ez elé gátat kell vetnie, míg egészen késő nem lesz. Erdélyt nem szabad nekünk a nagy Dakoromániának engedni át. Hisz ez államiaságunk bukását, ódes anya nyelvünk halálát vonná, maga után. Debreczen nemes polgárai! Vagy álamerdekek a hazafiság szent kötelessége rójják minden magyarrá, hogy e honvéd munkában részt vegyen. Amde Debreczen kétszerez kötelesség sulya is nehezedik Erdélyvel szemben. A há a tartozás, melyet az önálló Erdély fejedelmének e város iránt mindenkor tanusított kegye, jóakarata kiérdemelt, minden nemzedéket kötelez. Kötelez nem csak a fejedelmek emlékének kegyeletos megőrzésére, hanem sokkal inkább visszafizetésre az erdélyi magyarságnak, mely a Bocskaiakat, Bethleneket és Rákócziakat véres áldozatok árán emelte a fejedelmi trónra Debreczen, — midőn Erdélyt uralta, — nyugodtan élvezte a vallás szabadságot, míg a haza más részeiben nehéz üldöztetést szenvedtek hitsorsok. A Régi legnagyobb büszkeséget, a főiskolát, Bethlen a szépezi dízmával ajándékozta meg. Apaffy számára, fejedelemehez illő nagy alapítvánnyal gazdagította. Leégett a veres torony, a főtemplom s midőn évtizedeken át nem volt a debreczenieknek miből fölépíteni, megeselekedte helyettök Bethlen Gábor. Azon kor az előjogok kora volt. A nemzeti fejedelmek bőven halmozták el privilégiummal az ő kedves Debreczenjüket és ennek polgárait. Most az idők és viszonyok nagyot változtak. Honnan ezüldött Debreczen legfőbb támogatást nyerte, most ott van égető szükség mások gyamoltására. Szegény, kised gyülekezetek templom és iskola, pap és tanító nélkül tengődnek. Ha még sokáig nem lesz, ki lelkileg táplálja őket, a magyar nemzetre nézve elvesznek. De eszközöket kell nyujtani nekik arra is, hogy apró földbirtokaikat is megtartsák, mert ezek is egymásután jutnak idegen kezekre. A nagy munkához melyre a kultur egyeslet vállalkozott Debreczennek is járulnia kell. Ezt követeli a hazafiság és hája a multakért.

— Felhívás. A debreczenijoghallgatók segítő egyelete választmányának 1885. évi nov. havi ülésében hozott határozat alapján felszólitom az egyesületnek következő régi adósaikat: u. m.: Molnár Imre (1877/8 15 rgt 31 kr.) Pap Endre (1879/80 20 rgt 77). Bo-

kal mélyebbre hatólag kellett volna értekezni. Neki csak annyit mondok: előkeríthettem volna én, amit az angol Hatcheson, Beattie Akjenside irtak e tárgyról, de ezuttal inkább ohajtottam egy szakasz tartalmát kivéve a magam esze után indulni, mert ha az említett gentlemanek után indulok, oly komoly lett volna felolvasásom hogy veszélyeztetve lenne általa felolvasó körünk jövője. Elő vehettem volna Weber Károly Gyula „Demokratia oder hinterlassene. Papier eines lachenden Philosophen“ című híres művét is, de engedelmet kérek én még ő nála is jobban ismerem a mi nemes hallgatóságunk izlését. Azután meg bizony időm sem igen volt e nevető bölcsész tanulmányozni. Előismerem szives késséggel, hogy sok tekintetben hasznára vált volna felolvasásomnak

A kontár philosphus nem is mosolyog, hanem éleshegyű pennájára fölvesz majd engemet s kaczagató humorral satirizálja ki szegény felolvasásomat De hát én tőle egy esőpet sem félek! Hiszen tavaly menyai baja volt az órámmal és az még ma is jól jár; megtérítáta egy hírlapi cikkemet és én ma is megmaradok abban kifejtett nézetemenél; kiviczcelte egy megjelenendő könyvemet és az mégis meg fog jelenni. Tőle nincs mit félnem s miatta én bizony, ha élek s ha felszólít arra a tisztelt rendező bizottság bizalma, jövőre is tartok felolvasást. En nem irtam volna meg azt, ami a „Debreczeni Ellenőrben“ az ő ürdöngöskedéseiről megjelent. Ha olyan okos ember nem volna, bizony meg elbizakodnék a mi kontár philosphusunk, hogy imé ő tőle függ e nemes körnek jövője. Hohó, másoknak is van még ahoz szava!

Nem félek a philosphusoktól. Az olyan hallgatómtól félek csupán, a ki úgy látszik szíveben hallgatott. . . .

A t mutatta hogy szeret . . .
— „S egyet fordul, kinevet“

lsván (13 frt) (Parasz) Czegléd) szel töbsz) stették ta) ig s. e. pé) 85) becsülé) sznek, tar) gnak. T a) — A d) ermében f) neki ülés t) — Zila) gjának jute) kor „A) ama kerül) abról elte) gy közönsé) id idő ale) tésnének, k) kkel kísér) önség bizi) tetének es) — Elve) oljától a Z) aplom mel) kete selyen) ett. A bec) I, ker. ka) — Gyá) el Klimó) yvan, éds) re: Torma) a) s gyerme) atalio, férj) konok nevé) atjuk a sz) nyának, test) i H Á L Y. E T asszon) akar hosszu) tét gyász) di részei) rakor, rövid) nt fognak) magyosapó) tetni. — M) kat és ösm) debreczen, l) oraira! — A C) agy. irod. ú) asarnap dő) nekteremben) — „A C) et“ vasárnap) jto közgyű) helyiségben, s) ruit az el) 6 rendes-él) özött 29 nő, ele, 857 frt. l) kr. tiszta) yona 1008 fr) 32 kr. k) 2 kr. lett. A) an a felment) övetkezőleg) ulag ujra) ökké Bocz) labor, ügyvé) éntárnokká) álasztmányi) z a l a y Jö) á n c z k y) i k l Antal, p) pót, T ő t h) e m é n y M) a l l o n y Jöz) kálmán és R) ak tététtel) ak tététtel) nagyerdőa l) erezvettel me) zt lehet tővé) — A ne) megkaptuk a) rsulat“ által) mán s Dobi M) öny“ második) mben. A tar) ozatos, s jó b) zik. „A mag) anyának fejl) zümura“ ezi) felnyúló tan) társulat ez) gyi Kalm) szik, sok ala) domány és kij) titott le ang) tán. A „Veg) eken kívül m) zemlét is A) vye 1 frt 50) zetheti Sze) égium) — Népes) város terület) éten született) en törvényes) len, élve, fia) szessen 27; l) an: törvény) ényt. len élve) gyermek; II) en élve I fu, itv. evang. és) születési esete) behát összesen) azon idő alatt) gyén; ebből e

Nyilt-tés.

TRADE CHAMPAGNE AYALA & Co. Egyedüli raktár Debreczen és vidékére csak GERÉBY FÜLÖP-nél DEBRECZENBEN.

A ki mer, az nyer!

500,000 márkát

esetl. mint Hamburg város sorshuzásán a legnagyobb nyereséget mely az államtól... 500,000 márkát

500,000 márkát

Table with 4 columns: 1. 300,000 M, 2. 200,000 M, 3. 100,000 M, 4. 50,000 M. Includes sub-totals for 100,000 M and 50,000 M.

9 millió 880,450 márkát

összerétkben. Alulról ösmérés, 1851 óta fennálló bankház, mely az alantól a sorsjegyek elarusításával meg van bízva...

egy egész eredeti sorsjegy o. é. frt 3.50 kr. " fél " " " " " 1.75 " " negyed " " " " " " 90 "

f. é. december 5 éig

kérem beküldeni. Minden megbízás ajánlva küldendő (véltap mellett) és a címzet és lakást azon pontosan megjelölni.

DAMMANN J., Hamburg, Rathausstrasse 19.

Maria-celli gyomor-cseppek;



Egy üvege se ara használati utasítással együtt 35 kr. Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Gótl Nándor, Tamásy gyógyszerész...

Brady Károly.

ismert névvel bírnak a nyilvánosság terén, mint már a Juhász Aladár, Gál Ferencz, Steiger Lajos, Kémárky Árpád, Hegyi Béla, Noséda Károlyi Kozlák László, Krausz Gusztáv...

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. BUDAPEST deczemb. 1. A képviselőház mai ütéscsú a pénzügyminiszter előterjeszté az indemnttyi törvény javaslatot...

BUDAPEST decz. 1. Tiszta Kálmán tegnap fényes estélyt adott, melyre több mint 2400 meghívót adtak ki; a meghívottak nagyobbrésze megjelent. Ezek közt a két ház tagjai, a magas polgári és katonai kiünőségek...

A szerb bolgár háboru

Pirot, nov. 30. A viddini parancsnok táviratilag tudatja, hogy a szerb csapatok éjjel 11 órakor megtámadták a viddini erődöket...

NIS decz. 1. Azon bolgár forrásból eredő hír, hogy a szerbek az ellenséges kedések után megtámadták Viddint, alaptalan. Ellentézőleg a bolgárok akartak Viddinből kirohanást intézni...

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, szerdán, páros számú bérletben adatik:

Az én Lipófkám.

Bohózatos életkép dalokkal 7 képletben.

VASUT.

Table with 2 columns: Debreczenből indul: B.pest-N., Váradi felé, Szatmár felé, Kassa felé, Nánás felé; Debreczenbe érkezik: Budapestről, Szatmárról, Kassaról, Nánásról.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos VERTESI ARNOLD. Főmunkatárs: KARCZAG VILMOS.

Holnap este Vilmos Lajos sörész-nokában a Rácz Károly zenekara fog játszani. Sertés és szarvasmarha kivitel Debreczenből. A múlt hónapban Debreczenből vasuton összesen 5336 db. sertést vitetett el...

A battonyai egyesület protestáns egyházban a most felépített templomnak ünnepélyes megnyitása múlt hó 29-én d. e. volt. A tiszántúli egyházkerület püspöke Révész Bálint a békés bánati egyházmegye esperesével Szabó Jánossal e hó 27-én indult el...

Dráma a drámában. A cividáli színházban (Udine tartomány) e hó 24-én a „Két árva” című népdramát adták. Az első előadás alatt miközben a közönség feszült figyelemmel leste a színpadon az izgalmas dráma folyását...

Irodalom és művészet

Az Osztrák Magyar Monarchia című mel Rudolf trónörökös főherceg ö Fensége kezdeményezéséből és közremunkálásával népi-mertő nagy vállalat I. füzete megjelent a könyvpiacra. A magyar kir. államnyomda kiadásában díszesen kiállított é füzet két nagy nyelvezdrétalakú ivet, 32 lapot tartalmaz...

A nemes tanuló ifjú ág köréből megkaptuk a debreczeni „hittanszaki önképző társulat” által kiadott Szentgyörgyi Kálmán s Dobi Móricz által szerkesztett „Közöny” második számát más fél ivnyi terjedelműben. A tartalma ezuttal is gazdag és változatos, s jó bizonyosságot tesz a tanulni vágyó ifjuság komoly munkásságáról...

Táborsky és Parsch nemzeti zenemű-kereskedésben, mely újabban a váci utcába Deák utca sarkán) tette át üzleti helyiségét, megjelent „25 eredeti magyar dal”, melyek — Petőfi, Arany, Tompa, Tóth Kálmán, Gyulai, Szász Károly, Borzuth, Varga Gyula stb. költeményeire — mind az orsz. zeneakadémia végzett kiváló b. n. vendégeinek a szerzeményei s melyek a magyar zeneirodalomnak úgy hangulat mint ki dolgozás tekintetében sikerült termékei közé sorolhatók...

István (79/80, 21 46) Kerekes Ferencz 13 f. 41) Kulcsár István 80/1 13 f. 41) Parasznva. Szatmár megye 80/1 20 f. 41) Czeglédi Miklós 83/4 22 f. 42 kr.) hogy többszöri felszólítás daözára sem tör...

A debreczeni ref. egyház tanács ülés tartatik. Tárgy: folyó iskola. Zilahy Gyula színtársulatunk jeles jutalomjátéka csütörtökön lesz, a „A vasálarozos” című nagyhatásu kerül színre. Különbön a választott művésztől eltekintve, maga a fiatal művész is közönséget fog vonni a színházba...

Elveszett. Tóth Sándor bádogos társulat a Zádor kereskedése előtt a Kis-Kapom mellett Szikszay-házig egy kerek selyemmel bélelt bieber-gallér elveszt. A becsületesség megtaláló sziveskedjék a ker. kapitányságnál átadni.

Gyászjelentés. Király Karolin, férjével Klímó Aurellal s gyermekei: Jenő és Torma Louiza, férjével Molnár János s gyermekeivel: Torma Mária, Torma Katalin, férjével Szelle Kálmánna, számos gyónök nevében is megszomorodott szívvel tájékoztatjuk a szeretett anyáink, anyósaink, nagynénjeink, testvéreink, néhai Ö. Z. KIRÁLY ERZSÉBET asszonynak folyó hó 30-án reggel 5 órakor hosszú szenvedés után 52-dik évében nyugodt gyászban elhunytát. A megboldogultat részli Deczember 2-dikán delután 2 órakor, rövid ima után, ref. szertartás szerint főgnak Teleky-utca 2167. számú háztól nagyosapó-utcai sírkertbe örök nyugalomra fektetjük. Mely végtiszességtételre rokonságot és ösmerőseinket tisztelettel meghívjuk Debreczen, 1886. November hó 30, Áldás veiraita!

A Csokonai ünnepélyt a főiskolai egy. irod. önképző társulat a legközelebbi szarnapdelután fogja megtartani a főiskolai rektoromban. A programot közölni fogjuk.

A debreczeni korcsolyázó egy. vasárnap tartá meg az évi rendes tiszt. közgyűlést a kir. törvényszék pertár. ülésterében. Az előterjesztett évi jelentés szerint az elmúlt évben volt az együletnek: 66 foglalkozó tagja, ez utóbbiak közt 29 nő, továbbá 897 frt. 67 kr. bevétel, 857 frt. 06 kr. kiadása, és így 40 frt. 12 kr. tiszta jövedelme, mely szerint a torma 1008 frt. 70 kr. felszerelésekben 1655 frt. 32 kr. készpénzben, összesen 2664 frt. 12 kr. lett. A számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény megadatván, a tisztújítás következőleg ejtett meg. Előülké egyhang. ugra Ferenczy Lajos, alelnök Bocz Kó Sámuel, titkárrá Kovács János, ügyvédé Des Combes Henrik, elnökönké Kövy Lajos választattak meg. Alapszabályi tagok lettek Leszkay Ferencz, Zsálya József, Komlóssy Arthur, Kánczy Sándor, Dalmy László, Kál Antal, Nagy Sándor, Fischer János, Tóth István, Lőkös Gyula, Dr. Kemény Mór, Orosz Endre, póttagok Balon József, Maurer Emil, Szűcs Kálmán és Rikl Géza. Ez új választmány. kö tetétt feladatává a jéppálya helyiségnek magyerdön létesítése, ha is a mennyiben a tervezettel megbízott szakértők véleménye lehetővé teszi.

A nemes tanuló ifjú ág köréből megkaptuk a debreczeni „hittanszaki önképző társulat” által kiadott Szentgyörgyi Kálmán s Dobi Móricz által szerkesztett „Közöny” második számát más fél ivnyi terjedelműben. A tartalma ezuttal is gazdag és változatos, s jó bizonyosságot tesz a tanulni vágyó ifjuság komoly munkásságáról. Az első számú „A magyar református egyház alkotmányának fejlődése tekintettel a presbyteria. zmusra” címet viseli; ez Balogh Ferencz ügyelő tanárnak volt megnyitó beszéde, a társulat ez évi alakuló közgyűlésén. Szentgyörgyi Kálmán. „Az újjászületés”-ről értekezés, sok alapos ággal. Dobi Móricz. „Tanulmány és kijelentés” című tanulmányt formányt le angolból R. Payne Smith D. D. írt. „A Vegyes közlemények” a főiskolai hírlapban kívül magában foglalja az óratoriumi előadást is. A „Közöny” előfizetési ára egész évre 1 frt 50 kr. vidékre 1 frt 70 kr. Előfizetheti Szentgyörgyi Kálmánálj (Kolozsvár).

Népesedési statisztika. Debreczen város területén nov. 21-től nov. 28-ig terjedő időben született I., az ev. ref. egyház kebelében törvényes élve, fiú 11, leány 14, törvényes élve, fiú 2; együtt 13 fiú, 14 leány, összesen 27; II., a r. katolikus egyház kebelében törvényes élve 1 fiú, 1 leány, törvényes élve 3 fiú, együtt 4 fiú, 1 leány = 5 gyermek; III., az izr. statusque hitközösségében élve 1 fiú, 1 leány törvényesek. Az ág. ev. evang. és a congr. izr. egyházakban születési esetek nem fordultak elő. Született összesen 34 gyermek, meghalt ugyanazon idő alatt fiú: 11, nő 13, összesen 24 gyermek; ebből ev. ref. 21, r. kath. 1, izr. 2.

köv. gara. előtt. fel. s el. Kija. mint erej. üvelődesi gyarsági. nülőségi. rő kálit. szünc. - ilás meg. észi m. nulságos. S. lavo. e tar. v. al. házának. i auto. Magyar. Erdély. arsa. élé gá. em lesz. Dakoro. nágunk. t voná. Nagy. elege. honvéd. rezeure. dik Fr. melyet. irant. ta kiér. Kötelez. gyeltes. visses. fi. mely a. kat vé. trónra. alta. - ot, mig. st szen. o büsz. ei dez. ra, te. zedagi. mpion. breze. te be. jójogok. a bal. Deb. az idők. az ezo. nyerte. amol. temp. engöd. kileg. ke el. nekik. gta. t. ide. yra a. nek is. és há. gatók. 5 évi. apján. régi. 5 frt. Bo. tezu. Ak. kabb. re a. itett. lett. enne. tiem. oder. Phi. edel. er. m. után. ből. kész. vált. yog. en. ki. egy. nyi. jól. em. nem. mit. fel. zsal. ir. nr. Ha. nég. nk. je. van. zik.

